

1

El meu pare tenia una granja a l'oest de Missouri, sota el riu, allà on les muntanyes Ozark s'anivellen amb la planúria. És una regió travessada per rierols: s'hi poden trobar animals pasturant que surten de les valls boscoses tot buscant la llum del sol i desapareixen rere penyes de pedra calcària. És una contrada bonica. No desperta admiració, com passa en altres llocs, però ja li està bé. Ofereix calma, blat i caquis, móres, nous negres, herba i roses silvestres; una terra tan generosa com modestament pot.

La granja s'hi trobava al centre: vuitanta hectàrees per on passava un rierol tranquil i marronós a qui tothom es referia com a Little Tebo.

El segle XIX encara no s'havia acabat quan els meus pares, Matthew i Callie Soames, van trepitjar la granja per primera vegada. Hi van arribar acabats de casar, amb un pot per bullir el te, un llit de plomes i una parella de mules. Al cap d'un temps van anar a viure a un poble on el meu pare hi feia de mestre. De tant en tant tornaven a la granja per passar-hi un estiu. Al cap de molts anys van decidir de quedar-s'hi a viure. Van pintar la casa i van arreglar el graner —fosc i vell—, es van comprar un bou i es van instal·lar gas butà. Hi vivien durant tot l'any, tan feliços com si en comptes de ser una parella fràgil de vells que ja passa-

14 JETTA CARLETON

ven dels setanta anys en tinguessin només vint i encara estiguessin ben forts.

Les meves germanes i jo els anàvem a visitar a la granja. Ho fèiem cada estiu: la Jessica venia des del cor de la regió de les muntanyes Ozark, la Leonie des d'una petita ciutat de Kansas i jo des de Nova York —treballava a la televisió, llavors una indústria nova que la meva família considerava tot un misteri. Tant per a mi com per a les meves germanes aquestes visites eren com l'impost sobre la renda: una inconveniència anual. Hauríem pogut passar el temps de moltes altres maneres però, tot i que ja érem grans, els nostres pares encara exercien la seva autoritat. Ells fixaven l'impost i nosaltres el pagàvem.

Un cop ja érem allà ens ho passàvem força bé. De seguida tornàvem als antics costums, fèiem les mateixes bromes, pescàvem al rierol, ens preniem la llet de les vaques de la granja, ens engreixàvem i ens tornàvem mandroses. Eren uns dies d'irrealitat plàcida. Les vides que vivíem durant la resta de l'any quedaven interrompudes i ens oblidàvem dels problemes del món mentre recordàvem que per dins nostre hi corria la mateixa sang. No importava que ja no compartíssim els mateixos valors, o que cadascuna de nosaltres hagués seguit el seu propi camí: durant aquestes trobades familiars sabíem passar-nos-ho bé tots junts.

Recordo molt especialment un estiu de finals dels anys cinquanta. Els marits de la Jessica i de la Leonie no van poder venir per motius de feina: un era granger i l'altre era mecànic, i cap dels dos no es va poder escapar de les seves obligacions laborals. La Leonie havia vingut només amb el seu fill, en Soames, que era alt, ben plantat i sempre estava trist. Acabava de fer divuit anys. Al cap de poques setmanes s'havia d'allistar a l'exèrcit de l'aire, i la Leonie no ho podia suportar. Quan se n'anés, es deixarien de dir moltes coses i en perdrien moltes altres, i ja no les recuperarien mai més. Eren moments difícils per a tots dos. També ho eren per a nosaltres: sabíem que la guerra encara no s'havia acabat, a Corea. La guerra ens preocupava molt, i que en Soames marxés de casa era especialment greu. Quan pensàvem en l'un no podíem deixar de pensar en l'al-

tra, tot i que allà al mig del camp, lluny del món, era possible d'oblidar-se'n. No hi arribava cap diari, ni ningú no ens atabalava amb la ràdio. Les poques notícies de què ens assabentàvem semblava que fossin irrealment i que no ens poguessin afectar. Només el brogit dels avions provinents d'una base aèria del nord ens recordava que el perill existia, però aviat van perdre el punt amenaçador. Les seves ombres passaven per sobre els camps i el pati igual que les ombres dels núvols; rarament semblaven més sinistres. La granja era una petita illa enmig del mar de l'estiu. I la guerra llunyana on morien homes joves no ens preocupava més que l'intent d'assassinat d'un ancià.

Això va passar a prop de casa, dos o tres quilòmetres més amunt del camí. Un granger solitari que es deia Corcoran va ser cosit a trets pel seu únic fill, un pobre desgraciat que l'acabaven de llicenciar de l'exèrcit. Els pares van trobar l'ancià el matí després del tiroteig, amagat sota el llit com una estora a l'estiu. S'havia de morir allà, abandonat, però quan se'l van trobar encara era viu. Se'l van emportar en cotxe a un hospital que hi havia a més de trenta quilòmetres de distància. La mare era al seient del darrere, amb el cap de l'ancià a la falda.

Tot això va passar just abans que nosaltres arribéssim. El dia abans d'anar-nos-en encara en parlàvem.

—Pobre home —va dir la mare—. Hauria estat millor que s'hagués mort.

—Sí, tens raó —va dir el pare—. No té ningú que es pugui cuidar d'ell.

—Era un malcarat, però no es mereixia patir d'aquesta manera.

—Quants anys té? —vaig preguntar.

—Com a mínim en deu tenir setanta —va dir la mare. Per la manera com parlava d'ell, hauria pogut ser el seu avi.

—Han atrapat el seu fill? —va preguntar en Soames.

—Encara no.

—Em pregunto com ha estat capaç de fer una cosa així.

—No ho sé —va dir el pare—. N'hi ha que diuen que era massa dur amb ell.

—Se n'explicaven una pila d'històries —va dir la mare—. Deien que l'encadenava a la caseta que feien servir per fumar la carn. Mai no m'ho havia cregut.

—Pura xafarderia —va dir el pare—. L'ancià no queia bé a la gent i d'alguna manera ho havien de mostrar. Era un paio dur i ordinarí, però no era dolent.

—No, no n'era, de dolent. Però el seu fill era ben estrany. No estava bé del tot. Encara no sé com va aconseguir entrar a l'exèrcit.

—Potser hi va entrar precisament per això. —En Soames va fer una ganyota i es va aixecar.

—Ets un cas —va dir la mare clavant-li un copet al cul dels texans—. Oh, Déu meu! Ens hem oblidat d'escalfar aigua per rentar els plats.

I així va acabar el nostre simposi sobre violència veïnal. Ens vam aixecar de taula, estabornits d'haver dinat tant. Havíem menjat filet de vedella rostit, crema de pèsols i tomàquets verds fregits amb mantega. Per postres havíem pres pastís de sucre cremat. La mare havia parat la taula gran. Havíem començat a menjar al migdia.

—Era tot boníssim —va dir la Jessica—. M'agradaria tenir tres estómacs, com les vaques.

—I a mi —va dir la Leonie mentre agafava l'últim tomàquet fregit que quedava a la safata.

—Després de menjar el pastís? —li vaig preguntar.

—L'últim que menjo sempre ha de ser salat.

—T'engreixaràs com un porc —li va dir el pare mentre li tustava l'espatlla.

—On se suposa que vas, ara? —li va demanar la mare.

—Surto un moment al porxo —li va contestar el pare.

—No oblidis que aquesta tarda hauràs de baixar al poble a buscar gel. O tu o en Soames.

—Ja hi aniré jo, àvia! —En Soames mai no es perdia l'oportunitat de conduir el meu petit cotxe.

—Rei meu —va dir la Leonie—, estàs segur que vols anar fins al poble? Per què no et quedes aquí com un bon noi i arregles la teu-

lada del graner? Estaria tan orgullosa de tu si poguessis acabar la feina avui!

—Ja ho faré.

—Mai no deixis per demà el que puguis fer avui. Ja saps que demà hem d'anar a tallar l'arbre de les abelles.

—Ja ho sé.

—I hi ha una pila de taulons que encara estan per endreçar.

—Ho sé, ho sé, mare. Ja trobaré el moment per fer-ho.

—Et serà difícil, si vas baixant al poble.

—Va, deixa que hi vagi —va dir el pare—. Hi fa molta calor, a dalt la teulada, oi que sí, nano? Ja l'acompanyaré jo, però d'aquí a una estona.

—No espereu massa —va dir la mare—. Volem tenir llesta la crema abans no s'obrin les flors de lluna.

—Haurem tornat molt abans que això passi.

—Així ho espero. —Llavors es va girar cap a nosaltres—. Haurien de florir-ne dues dotzenes, aquesta nit! Al matí he comptat les poncelles. Mai no n'havia vist tantes! Però ara, noies, hauríem de pensar què ens emportem per al pícnic de demà. Parlem-ne.

En vam parlar mentre rentàvem els plats.

Al bosc, el pare havia trobat un arbre buit on les abelles hi havien fet un rusc. L'endemà teníem la intenció de fer-les fora ofegant-les amb fum. Llavors tallaríem l'arbre i ens emportaríem la mel silvestre. També tindríem temps de pescar i nedar i fer el dinar al costat del rierol ombrívol. El pare i la mare ho havien planejat com una excursió per a tot el dia, una bona manera d'acabar l'estada de dues setmanes a la granja.

Mentre discutíem sobre les virtuts de les patates fregides i de l'amanida de patata, el telèfon del menjador va sonar. Dos trucs curts i un de llarg.

—És el nostre! —va dir la mare.

—Ja l'agafo jo —va cridar el pare.

Un minut després va aparèixer a la porta de la cuina.

—Mare, és en Jake Latham. La Fanny i ell, els Barrow i més gent aniran demà a casa d'en Corcoran. En Jake diu que el fenc ja està

18 JETTA CARLETON

madur i que és hora de batre'l. També diu que s'han d'anar a recollir els préssecs.

—Sí? De debò? —El somriure de la mare tenia un punt d'ironia—. Ja era hora que fessin alguna cosa per a ell. Serà la primera vegada.

—Millor tard que mai. *Absit invidia*.

—Suposo que volien que els ajudéssim.

—Exacte.

—Espero que els hakis dit que no podíem.

—Els he dit que ja ho veuríem.

La mare se'l va mirar com si estigués sonat.

—Demà hem d'anar a tallar l'arbre de les abelles!

—Ja ho sé, però...

—No l'hi has dit?

—No...

—I es pot saber per què?

—Bé —va dir el pare, arronsant-se—. Pensava que a en Jack no li semblaria una gran excusa, un arbre ple d'abelles.

—I a qui li importa, el que pensi en Jack?

—No deus voler que sembli que no estem disposats a ajudar —va dir el pare, excessivament decorós.

—A mi em sembla que els qui no volen ajudar són ells. Fins ara mai no han fet res per a ell. De totes maneres, ja em sembla bé, que finalment s'hi hagin decidit. No em faria res ajudar-los, però no es poden esperar fins dilluns?

—Quan l'hi he preguntat, m'ha dit que no els anava bé.

—Molt bé. Demà no ens va bé a nosaltres. Ja teníem els plans fets.

—Ja ho sé —va dir el pare. Feia cara d'estar preocupat—. No em ve gens de gust, anar-hi demà, però no veig cap manera d'evitar-ho. Vosaltres tireu endavant amb el pícnic, que jo ja m'arribaré fins a casa d'en Corcoran i els ajudaré.

—Això no seria just —va dir la Jessica—. Per què no hi anem tots? Les teves nenes grans et podem ajudar...

—Això sí que no! —va dir la mare—. No hi anirà cap de nosaltres. No deixaré que ens esguerrin el dia. Ells són molts, i poden fer la feina sense nosaltres, almenys aquesta vegada.